

Ansøgning om § 16b miljøtilladelse

**Christiansminde Rudbøl A/S
Ved Gaden 1
6280 Højer**

Ansøgning om miljøtilladelse til husdyrhold i eks. bygninger samt udvidelse af ensilageanlæg og ny gyllebeholder samt mindre ladebygning

Skema nr. 246256 i www.husdyrgodkendelse.dk

Datablad

Ansøger og ejer	Christiansminde Rudbøl A/S Randerupvej 100 B 6780 Skærbæk
Kontaktperson	Tommy Frisk Ved Gaden 1, 6280 Højer Tlf. 20475262 Christiansmindefaktura@gmail.com
Husdyrbrugets adresse	Ved Gaden 1 6280 Højer
CVR-nummer	42182583
CHR-nummer	50167, 36957
Kommune	Tønder Kommune
Ejendomsnummer	10170746
Matrikel-nr.	6, Rudbøl, Højer m.fl.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ved Gaden 4
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningskema	246256
Konsulent	Miljørådgiver Britt Bjerre Paulsen, bbp@spiras.dk tlf. 61617993 Spiras CVR-nr. 21111511

Forord / læsevejledning

Denne ansøgning beskriver det ansøgte projekt på Ved Gaden 1, 6280 Højer. Ansøgningen indeholder en beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte og de potentielle miljøpåvirkninger.

Ansøgningen dækker alle oplysningskrav efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹. De angivne parenteser med bogstaver og tal i overskrifterne henviser til oplysningskravene jævnfør bilag 1 i bekendtgørelsen.

Tabeller og figurer i form af skærmdumps fra Husdyrgodkendelse.dk samt kort tegnet af Spiras i AgroGIS er angivet uden kildehenvisning. Øvrige figurer og tabeller er angivet med kildehenvisning.

Til ansøgningen er der indsendt bilag med opgørelse over produktionsarealer, afløbsplan, kort over interne transportveje samt kort over teknik og beredskab.

Det er vurderet, at denne ansøgning ikke udløser krav om, at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport. Der er foretaget en screening jævnfør Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1D, se bilag x.

Miljøansøgningen er udarbejdet på baggrund af oplysninger og staldskitse modtaget fra ansøger Tommy Frisk, som står inde for, at oplysningerne om selve husdyrbruget er korrekte.

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, bek. nr. 2225 af 27/11/2021

Indhold

Datablad.....	1
Forord / læsevejledning.....	2
1. Indledning	4
2. Beskrivelse af husdyrbrugets karakteristika og påvirkningerne af det omgivende miljø	5
2.1 Indretning og drift af anlægget.....	5
2.1.1 Produktionsarealer.....	5
2.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	8
2.1.3 Drift af anlægget.....	9
2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde.....	10
2.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug.....	10
2.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav	10
2.4.1 Jordarealer og jordbund.....	16
2.5 Ammoniakemission og -deposition	17
2.6 Biologisk mangfoldighed/biodiversitet	20
2.7 Lugtemission	21
2.8 Øvrige emissioner og gener.....	22
2.8.1 Støj	22
2.8.2 Rystelser og vibrationer	23
2.8.3 Støv	23
2.8.4 Lyspåvirkning	23
2.8.5 Skadedyr.....	24
2.8.6 Transporter	24
2.9 Reststoffer, affald og naturressourcer	26
2.9.1 Døde dyr.....	26
2.9.2 Affald.....	26
2.9.3 Olie- og kemikalier	27
2.9.4 Råvarer.....	27
2.9.5 Energiforbrug	28
2.9.6 Vandressourcen og vandforbrug.....	28
2.9.7 Spildevand og restvand	28
2.10 Klima	29
2.11 Forslag til egenkontrol	29
2.12 BAT-Ammoniakemission	29

2.13	Risiko for ulykker og katastrofer	30
2.14	Overvågning	31
2.15	Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger	31
2.16	Erhvervsmæssig nødvendighed	31
3.	Oplysninger om konsulenten	32
4.	Screening af om projektet er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering	32
5.	Konklusion	33
6.	Referenceliste	33

1. Indledning

Denne ansøgning beskriver og vurderer den ansøgte husdyrproduktion på ejendommen Ved Gaden 1, 6280 Højer, som består af et staldanlæg til opdræt til en konventionel malkekvægsbesætning, der står på ejendommen Ved Gaden 4. Ejendommen Ved Gaden 4 søger om ny miljøgodkendelse samtidig, men i en særskilt ansøgning.

For ejendommen er der i dag en § 12 miljøgodkendelse meddelt den 16. september 2014 til flg. årsdyr – tung race: 50 småkalve 4-6 mdr., 375 kvier 6-21 måneder samt 4 heste, i alt 185,5 dyreenheder.

Ansøgningen om miljøtilladelse omhandler overgang fra en godkendelse baseret på antal dyr til en godkendelse baseret på produktionsareal. Staldarealet udvides ikke på Ved Gaden 1. Det samlede produktionsareal er på 1071 m². Der søges om tilladelse til en ny gyllebeholder på 4000 m³ og en udvidelse af ensilageanlægget med 3650 m². Derudover er der ønske om at opføre en ny lade, som en tilbygning på ca. 300 m² på nordsiden af eksisterende ladebygning. Der søges om lov til at sætte fast overdækning på gyllebeholderen, som et frivilligt tiltag, som kan tilvælges. Det er ansøgers forventning, at der kommer fast overdækning på gyllebeholderen.

Der søges om dispensation fra afstandskravet på 100 m fra gyllebeholder til vandløb, da det ikke er muligt at finde en placering i tilknytning til eks. bygninger, hvor afstandskravet er overholdt.

Der søges om dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinien til opførelse af en mindre lade.

Om nødvendigt søges der om dispensation fra afstandskrav til naboskel til placering af gyllebeholder og ensilageplads.

Beskyttelsesniveauerne for lugt til naboer og for ammoniak til nærliggende natur er overholdt, idet der er ca. m til nærmeste nabo uden landbrugspligt og langt til ammoniak-sårbare naturarealer.

Ansøgningen er udarbejdet på baggrund af oplysninger fra ansøger Tommy Frisk, som indestår for, at oplysningerne om selve husdyrbruget er korrekte.

2. Beskrivelse af husdyrbrugets karakteristika og påvirkningerne af det omgivende miljø

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition og eventuelle gener i forbindelse med støj, rystelser, vibrationer, støv, lys, skadedyr og transporter. Endvidere beskrives forbrug af naturressourcer og affaldsproduktion.

2.1 Indretning og drift af anlægget

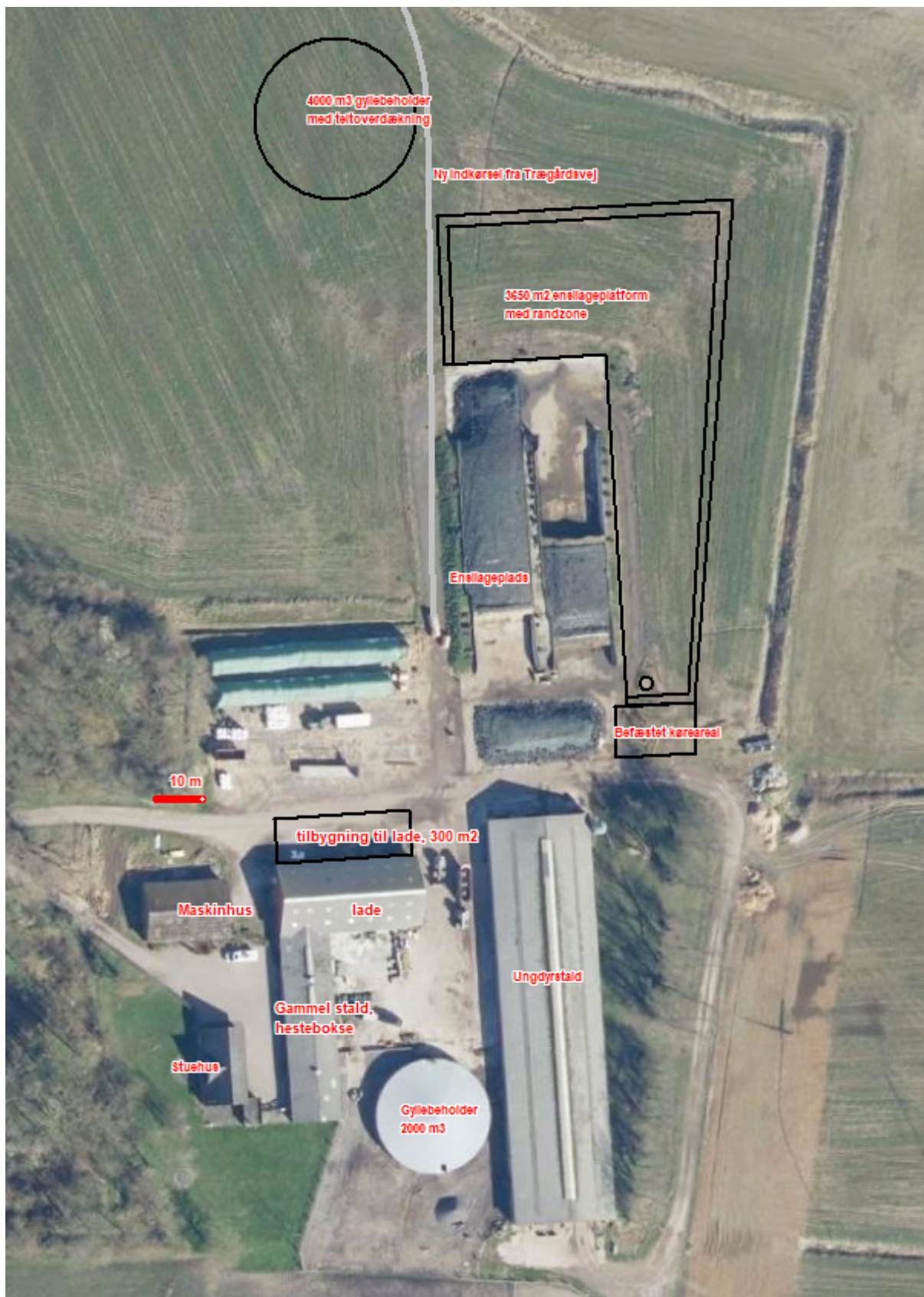
Ejendommens bygningssæt består af et stuehus, der er fra 1970, og en gammel svinestald, ligeledes fra 1970, hvor der i dag er indrettet nogle hestebokse, en lade (1970), et maskinhus (1977) og en ungdyrstald og en gyllebeholder, som begge er opført i 2003. Dertil et ensilageanlæg, der er opført omkring 2009. Bygningerne på Ved Gaden 1 ligger samlet, og anvendes til opstaldning af opdræt fra malkekvægsbesætningen på Ved Gaden 4, som ejes under samme bedrift.

Placering af det eksisterende staldanlæg og ansøgt ny gyllebeholder, lade og udvidelse af ensilageanlægget fremgår af oversigtskortene i bilag 1 samt af Figur 1 på næste side.

2.1.1 Produktionsarealer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for før og efter situationen for husdyrbruget. Før-situationen defineres dels som den lovlige nudrift, og som situationen for 8 år siden. Eftersom det er mere end 8 år siden, at der sidst er givet en miljøgodkendelse (2014), og eftersom de elementer af den tidligere miljøgodkendelse, der ikke er opført, nu er bortfaldet, er lovlige nudrift og 8-årsdrift det samme. Eftersom der ikke søges om udvidelser eller ændringer i staldene, er produktionsarealerne i ansøgt drift også det samme. Opgørelse af produktionsarealerne i staldene er baseret på opmålinger foretaget af ansøger i juli 2024, samt eksisterende byggetegninger.

Produktionsarealerne er opgjort i tabellen på næste side og produktionsareal i ansøgt drift er vist på bilag 1.

Figur 1: Husdyrbrugets stalde og opbevaringsanlæg. Den nye gyllebeholder får formentlig teltoverdækning, men som et frivilligt tiltag.

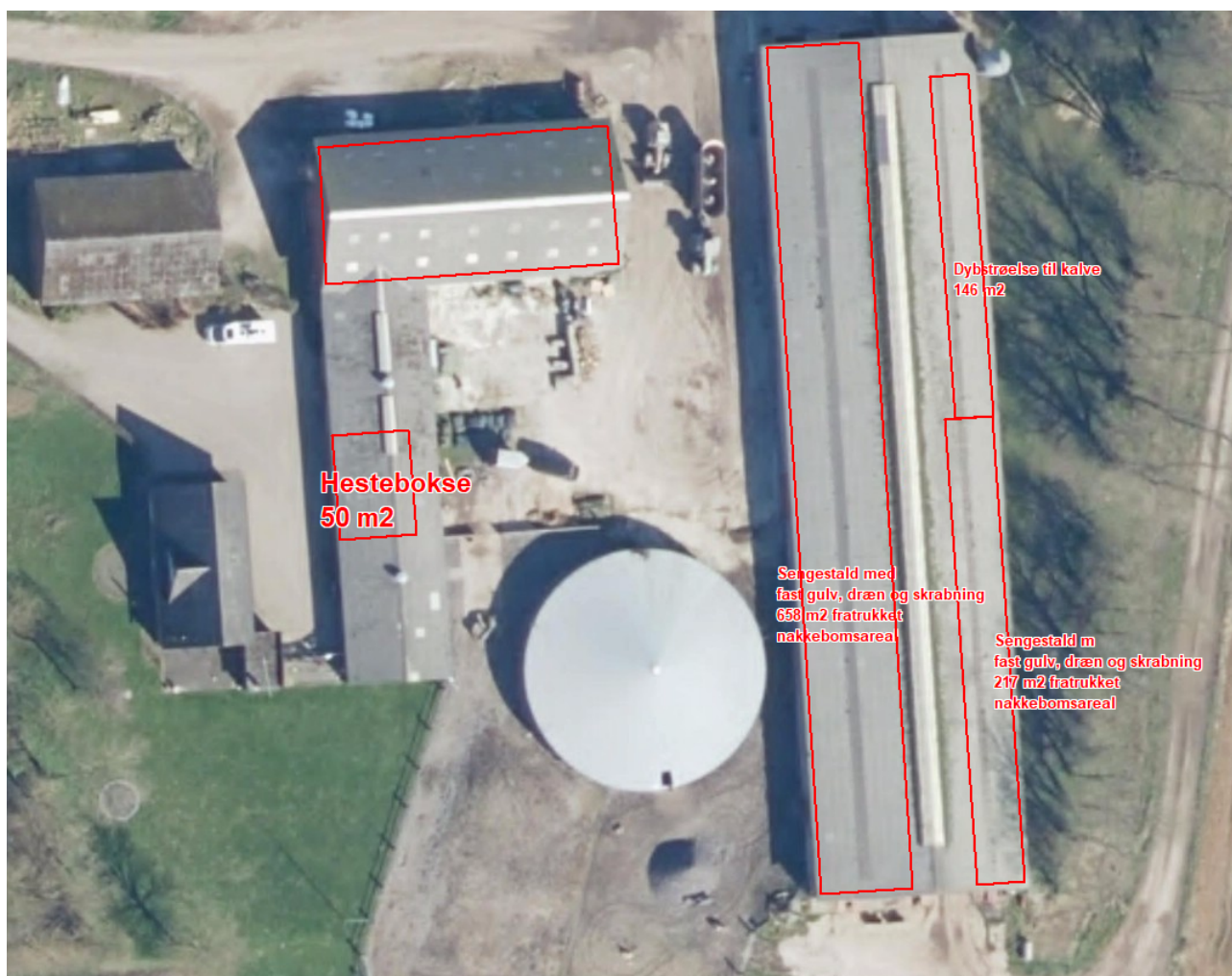

Fig. 2: Produktionsarealer ansøgt drift

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Ungdyrstald	1999	Blandet ventilation	3 m	(#712685) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	146
				(#712684) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	875
Hestestald	101	Blandet ventilation	3 m	(#712686) Heste. Dybstrøelse	0	50
Sum						1071
Nudrift						
Ungdyrstald	1999	Blandet ventilation	3 m	(#712689) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	875
				(#712687) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	146
Hestestald	101	Blandet ventilation	3 m	(#712691) Heste. Dybstrøelse	0	50
Sum						1071
8 års drift						
Ungdyrstald	1999	Blandet ventilation	3 m	(#712690) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	875
				(#712688) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	146
Hestestald	101	Blandet ventilation	3 m	(#712692) Heste. Dybstrøelse	0	50
Sum						1071

Tabel 1: Stalde, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i 8-års drift, nudrift og ansøgt drift.

2.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af Tabel 3. Det eksisterende opbevaringsanlæg består af én gyllebeholder med fast overdækning. Der har tidligere været godkendelse til en møddingsplads, men den er ikke længere i brug. Der søges om etablering af en ny gyllebeholder på 4.000 m³, og det er muligt, at den bliver forsynet med fast overdækning. Dybstrøelse udmuges direkte i forbindelse med afhentning til biogas.

Gylle hentes fra fortank ved stald og køres til biogasanlæg, hvor det afgasses. Den afgassede biomasse kommer retur til opbevaring i gylletank. Eftersom biogasanlæggene både behandler gylle og dybstrøelse, plus diverse andre organiske affaldsfraktioner (afklippet græs, halm mm.) bliver den samlede mængde af slutprodukt, som skal opbevares hen over vinteren større. Dette giver et øget behov for opbevaringskapacitet på landbrugene, som modtager den afgassede biomasse til udbringning på markerne.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder 1	Flydende				506
Ny gyllebeholder	Flydende				1025
Nudrift					
Gyllebeholder 1	Flydende				506
8 års drift					
Gyllebeholder 1	Flydende				506
Møddingsplads	Fast				317

Tabel 2: Opbevaringsanlæg på husdyrbruget.

Med et dyrehold på ca. 375 ungdyr fra 6-21 måneder i sengestald, og ca. 50 kalve 4-6 mdr. i dybstrøelse, vil den samlede årlige produktion af husdyrgødning være ca. 2200 tons gylle og ca. 106 tons dybstrøelse. Tallene er baseret på normtal fra 2023, men den reelle mængde kan variere lidt fra husdyrbrug til husdyrbrug.

Vand fra plansiloer og forplads ledes til opsamlingsbeholder og derfra til udsprinkling i det omfang, det kan lade sig gøre. I perioder, hvor jorden er vandmættet og ikke kan optage mere vand, flyttes pladsvandet fra opsamlingsbeholder til gyllebeholder med en slamsuger.

Gylle til biogas hentes fra fortanken ved stalden, og blandes derfor ikke med pladsvandet før det hentes. En del af gyllen kommer ikke retur til ejendommen, og bliver afsat til aftagere, der selv har opbevaringskapacitet. Biogasanlægget kvitterer for gyllen, som skrives ud af bedriftens gødningsregnskab. Den del, der skal bruges på bedriften, leveres tilbage til opbevaring her.

Det er et stort ønske at få bedre opbevaringskapacitet for ikke at være så afhængig af at skulle køre gylle ud i det tidlige forår, hvor jorden ofte ikke er tjenlig til det endnu.

En yderligere begrundelse for at opføre den ekstra gyllebeholder er, at der er brug for ekstra opbevaringskapacitet til husdyrgødning fra Ved Gaden 4. Ved Gaden 4 ligger inde i Natura 2000 område, og det vurderes, at det er bedre at placere en ny gyllebeholder på Ved Gaden 1, og lave en opbevaringsaftale imellem de to ejendomme.

Vurdering

Det vurderes, at gødningshåndteringen med direkte afhentning af gylle og dybstrøelse til biogas er effektiv og miljømæssigt hensigtsmæssig. Det vurderes, at den nye gyllebeholder er nødvendig for ejendommen og bedriften, til opbevaring af gylle og pladsvand, selvom den eksisterende beholder i sig selv giver tilstrækkelig opbevaringskapacitet til gyllen fra stalden på ejendommen. En ekstra gyllebeholder vil forbedre muligheden for at optimere udbringningstidspunkter for både pladsvand og gylle. En teltoverdækning vil mindske mængden af regnvand, der skal opbevares og udbringes.

2.1.3 Drift af anlægget

Ansøger er Christiansminde Rudbøl A/S, Randerupvej 100 B, Skærbæk, der ejes af Hans Henrik Pørksen. Det er Tommy Frisk, Ved Gaden 1, Højer, der står for den daglige drift af ejendommen sammen med nogle flere ansatte. Det meste arbejde vedrørende markbruget varetages af maskinstation herunder udbringning af husdyrgødning, snitning af majs mv. Bedriften forestår selv nogle få opgaver i marken. Driften af anlægget er beskrevet i de følgende afsnit i denne rapport, men derudover kan der nævnes, at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- Autoriseret elinstallatør laver eftersyn på ejendommens el-installationer hvert 5. år.
- Registrering af dyr i CHR, det kører i samdrift med Ved Gaden 4.
- Før pumpning af gylle fra fortank tjekkes først om der er plads.
- Ved flytning af gylle tjekkes, om slange og rør er tætte (foretages af maskinstation).
- Gyllepumpning overvåges.
- Der er installeret vandur, som sørger for en bestemt tilsat mængde vand ved foderblanding i mixer-vogn.
- Der føres journal over medicinforbrug
- Der udarbejdes foderplaner sammen med foderkonsulent, og foderforbruget registreres og følges løbende.
- Der er sundhedsrådgivning af besætningen her 14. dag, der er med til at forøge sundheden i besætningen og dermed er der færre døde dyr.
- Pulverslukkere kontrolleres årligt.
- Serviceeftersyn på maskiner, såsom traktorer og mixervogn overholdes.
- Kontrol af slid på gummiskrabere i stalde – de skiftes lige så snart de ikke skraber ordentligt, af hensyn til klov sundhed, udskridningsfare og renlighed i stalden.

- I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn og hver aften tages en inspektionsrunde på ejendommen, for at tjekke at anlægget kører som det skal.
- Vand og energiforbrug opgøres årligt i regnskabet

Bedriften leverer mælk til Arla, og skal derfor leve op til Arlagårdens omfattende egenkontrolprogram med hensyn til sundhed, hygiejne og dyrevelfærd.

2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Der søges om tilladelse til udvidelse af ensilageanlæg og ny gyllebeholder, samt opførelse af en mindre tilbygning til eks. lade, som skal bruges til opbevaring af maskiner. Gyllebeholder opføres i grå elementer og hvis den bliver overdækket, så bliver det en sædvanlig grå teltoverdækning. Der graves ud til gyllebeholder i en dybde af 1 m, og står dermed 3 m over terræn. Det forventes, at den forsynes med fast overdækning. Med en hældning på telt-dugen på 20 grader, så vil højden på teltet være ca. 6,5 m.

Arbejdet forventes udført i foråret 2025, så ensilageanlægget kan tages i brug i 2025. Byggeriet anmeldes jf. §25 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Ladebygning på 300 m² opføres som et halvtag op ad eksisterende lade på 468 m² (jf. BBR).

2.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Christiansminde Rudbøl A/S ejer flere andre husdyrbrug, men ingen af dem ligger så tæt på Ved Gaden 1, at der er produktionsmæssig sammenhæng i Husdyrlovens forstand. Der er samdrift i CHR-mæssig forstand med Ved Gaden 4, og ungdyrene flyttes mellem de to ejendomme. Afstanden mellem de to anlæg er dog så stor (ca. 540 m), at de skal have hver sin miljøtilladelse / -godkendelse.

2.4 Husdyrbruget og det ansøgt beliggenhed samt generelle afstandskrav

Landskab, planforhold og kulturarv

Husdyrbruget ligger i den sydvestlige del af Tønder Kommune, nord for Rudbøl.

Landskabet er et åbent marsklandskab med spredte gårde og mindre ejendomme, og flade marskarealer inddelt af grøfter og vandløb. Der er kun få træer og levende hegn. Vejen Ved Gaden er markant ved det, at den ligger på et dige, og de gårde, der ligger langs med diget, ligger lavere end vejen.

Stuehuset på Ved Gaden 4 er opført i røde mursten med tag af mørke eternitplader. Driftsbygningerne er ligeledes opført i røde mursten, hvilket giver ejendommen et ensartet udseende.

Der er ansøgt om udvidelse af ensilageanlægget mod nord og øst, og en ny gyllebeholder mod nord, samt en tilbygning til eksisterende lade.

Figur. 3: Nuværende bygninger på Ved Gaden 1. Kilde: skraafoto.dataforsyningen.dk

Husdyrbrugets anlæg ligger indenfor følgende udpegninger: Større sammenhængende landskaber, Bevaringsværdige landskaber, og potentielle naturområder. Ejendommen ligger lige akkurat udenfor Nationalpark Vadehavet og Natura 2000, idet nationalparken og det internationale beskyttelsesområde er afgrænset af vejen Ved Gaden.

Nord og øst for ejendommen løber et privat vandløb, der er et tilløb til et offentligt naturbeskyttet vandløb, der løber ud i Vidå. Udvidelse af ensilagepladsen kan ikke undgå at komme lidt tæt på vandløbet, da der er vandløb / grøfter / kanaler langs med alle markerne i området. Der holdes 15 m afstand til vandløbet fra ensilagepladsens randzone. (bliver der etableret

Det er ønsket at placere gyllebeholderen i nærheden af ensilagepladsen for at udnytte hjørnet af marken bedst muligt, og for at holde bygningerne nogenlunde samlet. Der vil være ca. 18 m fra hjørnet af ensilagepladsen til gyllebeholderen. Gyllebeholderen graves ned i en dybde af 1 m, og står dermed ca. 3 m over terrænet. Det forventes, at den forsynes med fast overdækning. Med en hældning på telt-dugen på 20 grader, så vil højden på teltet være ca. 6,5 m. Gyllebeholder, teltoverdækning og ensilageplads vil være fuldt synlige fra Ved Gaden, når man kommer kørende nordfra, for her er der ikke nogen beplantning eller andet, der dækker for indsynet. Eftersom der er 175 m fra vejen til den ønskede placering af gyllebeholderen, vil det ikke virke meget dominerende, men dog synligt. Teltoverdækningen vil være grå, ligesom den, der er på gyllebeholderen ved stalden. Eftersom der er kort afstand til vandløbet, vil den nye beholder blive forsynet med en alarm.

Eftersom terrænet er fladt, er området ikke et egentligt risikoområde i forhold til afstrømning til vandløb. I forbindelse med anlægget af gyllebeholderen og anlæg af en intern kørevej i kanten af marken langs med det private vandløb, forbi gyllebeholderen og ned til ensilageanlægget, kan der etableres en terrænforhøjning, så evt. udslip af gylle ikke kan flyde ned i vandløbet. En grøblerende, som er etableret i marken, vil blive lukket.

Vurdering af landskabelige forhold

Eftersom byggeriet opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger på ejendommen, og husdyrbruget ikke ligger indenfor byggelinjer, så vurderes det, at landskabet godt kan bære det ansøgte nybyggeri, og at det ansøgte ikke medfører en væsentlige direkte eller indirekte påvirkning af landskabet.

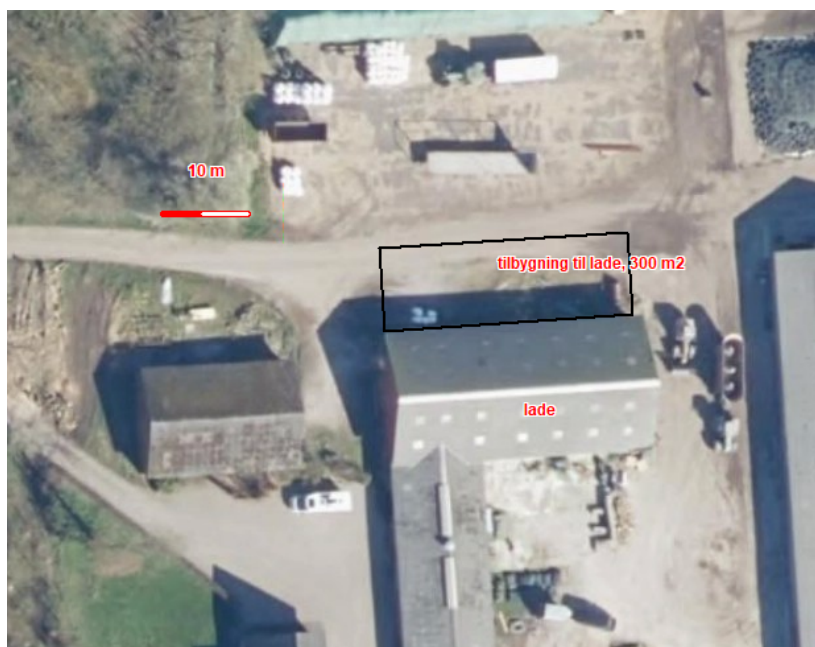
Andre kommuneplanlagte forhold

Husdyrbruget ligger i et område med almindelige drikkevandsinteresser og udenfor indvindingsoplande til de nærmeste vandværker. Området er ikke udpeget som nitratfølsomme indvindingsområder. Der er over 1000 meter til det nærmeste område udpeget med særlige drikkevandsinteresser.

Kulturarv

Hele Vadehavsområdet (alle kogene) er udpeget som Bevaringsværdigt Kulturlandskab og Værdifulde kulturmiljø arealer. Landskabet er formet af landbruget og med henblik på at området kan dyrkes, og opretholdelse af det åbne kulturlandskab i marsken er afhængig af, at der drives landbrug i området. For at kunne fastholde landbrugsdriften i området er det nødvendigt at de tilbageværende ejendomme, der drives erhvervsmæssigt, kan udvikle sig, under hensyntagen til de landskabelige værdier.

Det kystsikringsdige, som vejen Ved Gaden ligger på, er beskyttet som et fredet fortidsminde, og afkaster derfor en 100 m beskyttelseslinie. Diget stammer helt tilbage fra 1500-tallet og kaldes "Hertug Hans' dige". Diget er ca. 4 m højt og strækker sig over en samlet længde på 7,6 km. Adskillige af de eksisterende bygninger er opført indenfor fortidsmindebeskyttelseslinien, de er opført før fortidsmindebeskyttelseslinien blev indført. Der søges derfor om dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinien til opførelse af tilbygning til lade.

Figur 4: Ønsket placering af tilbygning til lade.

Figur 5: Fortidsmindebeskyttelseslinie på ejendommen

Der er ingen beskyttede sten- eller jorddiger og heller ingen fredninger, kirkebyggelinier eller kirkelandskaber omkring ejendommen.

I forhold til arkitektonisk kulturarv så skal der ikke ske nedrivning af bevaringsværdige bygninger, og der ligger ingen fredede bygninger eller bevaringsværdige bygninger, som vil have indkig til husdyrbruget, eller hvor det visuelle indtryk vil påvirkes af opførelse af ny gyllebeholder mv.

Vurdering af kulturarv

Selvom ejendommen ligger i et bevaringsværdigt kulturlandskab, bør det være muligt at udvikle en landbrugsejendom, så den kan fungere i forhold til de funktioner, der kræves i et moderne landbrug. Det er således nødvendigt at have tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrgødning og afgasset biomasse, så udbringning kan ske miljømæssigt forsvarligt, og derfor er det nødvendigt at finde lokaliteter til beholdere til dette formål.

Det er også nødvendigt at en ejendom som Ved Gaden 1 kan foretage bygningsmæssige udvidelser, såsom en mindre lade, selvom bygningen placeres delvist indenfor en fortidsmindebeskyttelseslinie. Det vurderes, at byggeriet er af mindre omfang, og da der allerede er adskillige landbrugsbygninger og et stuehus indenfor fortidsmindebeskyttelseslinien, og da den nye lade etableres i umiddelbar tilknytning hertil, vil oplevelsen af diget i landskabet ikke ændres som følge af byggeriet.

Der skal i forbindelse med gravearbejde være fokus på, om der kan ligge fortidsminder i jorden. Hvis der stødes på noget, der kunne være et fortidsminde, vil udgravningen blive stoppet med det samme og Haderslev Museum tilkaldt.

Afstandskrav

Husdyrbruglovens § 6 og § 8 fastsætter krav til minimumafstande fra husdyrbrugets anlæg til omgivelserne. afstandskravene jf. Husdyrlovens § 6 overholdes idet husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- Et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- Et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- En nabobeboelse

Nærmeste byzone-areal er i Møgeltønder, som ligger ca. 4,8 km væk.

Der er ca. 2,2 km til samlet bebyggelse i Rudbøl, og ca. 1,7 km til nærmeste område omfattet af lokalplan, som er et område i Rudbøl, der er udlagt til feriecenter/ rekreativt område.

Nærmeste nabobeboelse er Ved Gaden 3. Afstanden fra det nærmeste hjørne af ungdyrstalden til beholdelsen på denne adresse er ca. 104 m. Der er ingen bygninger, der ligger nærmere. Derved er afstandskrav til nabobeboelse overholdt.

I nedenstående skema gennemgås afstandskravene i husdyrbruglovens § 8.

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Naboskel	Ca. 15 m	Fra udvidelse af ensilageplads til naboskel til privat vandløb/grøft, der ejes af Digelaget for marsken ved Tønder	30 m
	Ca. 17 m	Fra ny gyllebeholder til naboskel til privat vandløb /grøft	
Beboelse på samme ejendom	10 m	Fra eks. hestestald til stuehus på Ved Gaden 1 Der er ingen andre stalde eller opbevaringsanlæg indenfor 15 m af stuehuset. Der sker ingen ændringer.	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	Mere end 1 km	Rudbøl Grænsekro mv. i Rudbøl	25 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	125 m	Fra ny gyllebeholder til vandforsyningsboring DGU 166.355B mod nord-vest	25 m
Beskyttet vandløb	15 m	Fra udvidelse af ensilageplads til privat vandløb /grøft mod nord og øst	15 m
	18 m	Fra gyllebeholder til privat vandløb/grøft mod nord	100 m

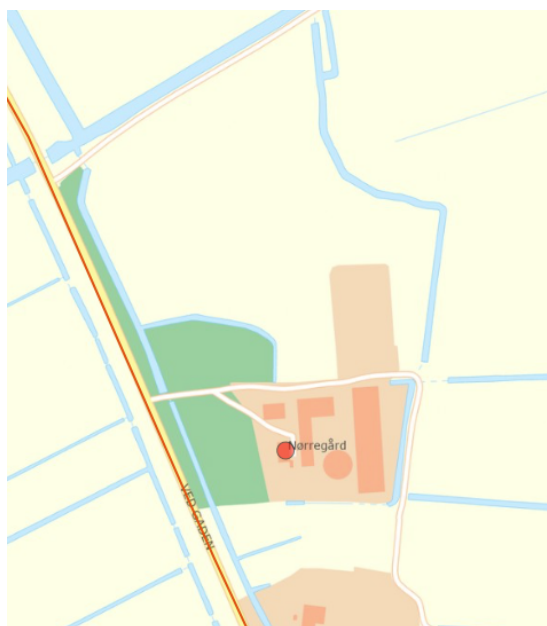
Dræn	15m	Jorden er ikke drænet. Der er en grøblerende på arealet, hvor ensilageplads etableres, som vil blive sløjfet	15 m
Sø	Ca. 145 m	Fra udvidelse af plansilo til sø vest for ejendommen.	15 m
Privat vej	Mere end 15 m	Ingen private veje i nærheden	15 m
Offentlig vej	Ca. 135 m	Fra udvidelse af kalvehytteplads til Ved Gaden til offentlig vej, Ved Gaden	15 m

Tabel 3: Afstandskrav jf. Husdyrbruglovens §8

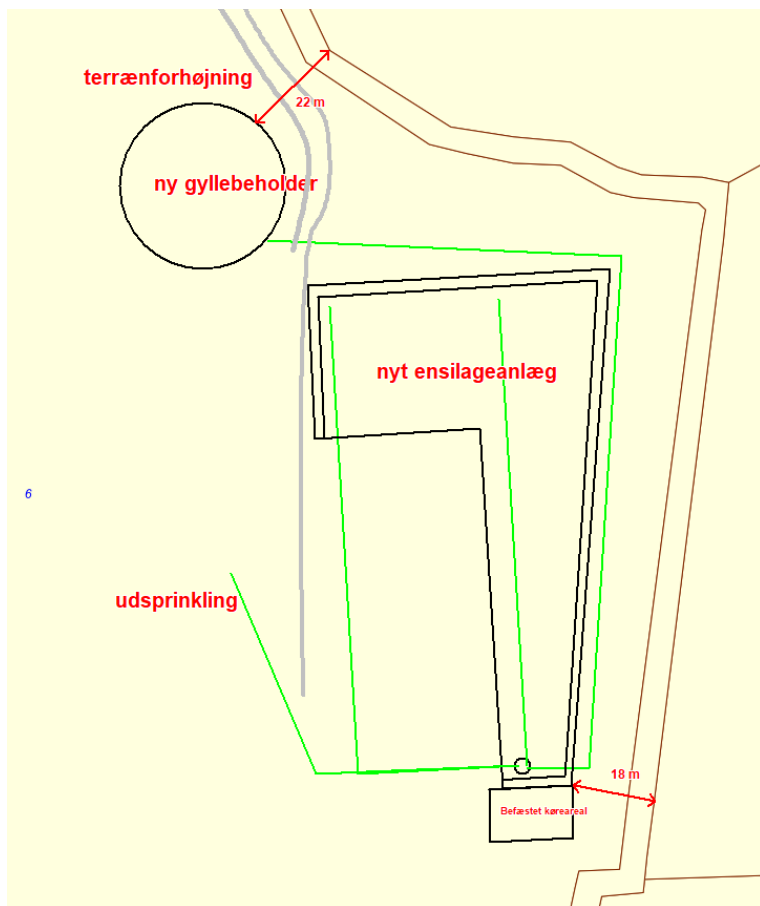
Afstandskravet til naboskel kan tolkes forskelligt, idet grøften, der ligger bag den ønskede placering af gyllebeholder og grøft er særskilt udmatrikuleret og ejes af Digelaget for Tøndermarsken. Normalt, hvis der ligger en vej mellem et nyt anlæg og naboens grund, ophæver vejen afstandskravet på 30 m til naboskel. Det er uvist, om det samme gør sig gældende for grøften. Hvis der gælder et 30 m afstandskrav til naboskel til grøften, så søges der om dispensation fra dette krav, alternativt søges der om dispensation fra afstandskrav til nabomatriklen, idet den korteste afstand fra ensilagepladsen er 18 m og fra gyllebeholderen 22 m.

Fra gyllebeholderen er kravet på 15 m til vandløb /dræn overholdt, men det udvidede afstandskrav på 100 m er ikke overholdt. Som det ses på nedenstående kortudsnit fra Tønder Kommunes kort-service, er ejendommen omgivet af grøfter og kanaler, og det er derfor ikke muligt at finde en placering i tilknytning til de eksisterende bygninger, som overholder afstandskravet på 100 m. Der søges derfor dispensation fra afstandskravet. Beholderen vil blive omfattet af krav om beholderkontrol hvert 5. år og den vil blive indrettet med alarm, der registrerer pludselige fald af overfladen, og giver besked til driftsherren. Da området er fladt, er det ikke at betragte som et risikoområde. Der vil i forbindelse med anlæg af kørevej langs med vandløbet blive lavet en terrænforhøjning, så evt. gylleudslip ikke kan løbe ned i grøften.

Fra ensilagepladsen er der min. 15 m til grøft eller dræn.

Figur 6. Kort, der viser grøfter og kanaler rundt om ejendommen Ved Gaden 1. Kilde: www.arealinformation.dk

Figur 7: Afstande fra ønsket placering af ensilageplads og gyllebeholder til naboskel

Vurdering af afstandskrav

Afstandskravene til vandløb (herunder dræn) og søer (15 m) er overholdt for ensilagepladsen. Der søges dispensation for 100 m afstandskrav til gyllebeholder. Om nødvendigt søges der tillige dispensation fra afstandskrav til naboskel. Der sker ingen ændringer i hestestalden i forhold til nuværende situation. Øvrige afstandskrav er alle overholdt.

2.4.1 Jordarealer og jordbund

Alle stalde, kanaler, fortanke, gyllerør og gyllebeholdere er og bliver udført i tætte og stabile materialer.

Der vil blive foretaget opgravning i forbindelse med etablering af ny gyllebeholder og ny ensilageplads, samt fundament til ny lade, der indrettes med fast bund. Der vil også blive udført jordarbejde i forbindelse med anlæggelse af ny vej langs med grøften. Overskudsjord fra udgravningen til den nye gyllebeholder samt udvidelse af ensilagesiloer og vej forventes fordelt jævnt i et tyndt lag på samme matrikel, eller brugt til at etablere en terrænförhöjning ved gyllebeholderen.

Der er ikke registreret jordforurening i forbindelse med husdyrbrugets nuværende bygninger, anlæg, kørearealer og tilstødende arealer.

Vurdering

Da stalde, kanaler, fortanke, gyllerør og gyllebeholdere er og bliver udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer eller jordbund.

Evt. overskudsjord fra byggearbejdet vil blive fordelt på ejendommen og anvendes til jordforbedring. Idet terrænet er lavt, vil et tyndt lag sand og muld fordelt på matriklen kun være en fordel, og det vil ikke give nogen visuel forandring.

2.5 Ammoniakemission og -deposition

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og guldtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift, gødningslagre samt oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre på Ved Gaden 1 fremgår af Tabel 4. Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget er i ansøgt drift beregnet til 1441 kg N/år, med en meremission på 410 kg N/år i forhold til nudriften. Her er effekten af fast overdækning af den nye gyllebeholder ikke regnet med, da den ikke er et krav for at opfylde BAT eller overholde beskyttelsesniveauerne til natur.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	929,9	511,1	1441,0
Nudrift	929,9	101,1	1031,0
8 års-drift	929,9	173,1	1103,0

Tabel 4: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og totalt fra husdyrbruget.

Husdyrbruget giver anledning til fordampning af ammoniak, især fra staldgulvene. Størsteparten af ammoniakken afsættes indenfor ca. 400 m, på planter, blade, bygningsoverflader mv. Da ejendommen især er omgivet af dyrkede arealer, så vil størstedelen af den fordampede ammoniak afsættes på dyrkede arealer, og virker som gødning til afgrøderne.

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder) eller dansk lovgivning, eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter). Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen inddeler naturen i kategori 1, 2 og 3 natur og fastsætter beskyttelsesniveauer som fremgår af Tabel 5.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL ² (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. totaldeposition (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition

² Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 240 af 13/03/2019

	og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Kan fx være enge, strandenge og søer	
* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1.000 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m		

Tabel 5: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak

Kategori 1-natur

Det nærmeste kategori 1 naturområde er nogle arealer med skovbevokset tørvemose, der ligger i habitatområdet Kongens mose og Draved Skov, der ligger 14-15 km nordøst for ejendommen. Selvom der er meget kort afstand til Natura 2000 lige på den anden side af Ved Gaden, er der ikke nogen kategori 1 natur i nærheden, da naturen her består af eng-arealer i landbrugsmæssig anvendelse.

Der er således ingen ammoniakafsætning fra anlægget til naturarealer omfattet af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kategori 1.

Kategori 2- natur

Ifølge Tønder Kommunes kort og statens kort i www.husdyrgodkendelse.dk, er det nærmeste kategori 2 naturområde et overdrev i Soldaterskoven nord for Tønder by. Herfra er der ca. 8,5 km til Ved Gaden 1. På grund af den store afstand er der ingen ammoniakafsætning fra husdyrbruget til disse naturarealer.

Kategori 3-natur

Det nærmeste kategori-3 natur areal er ifølge Tønder Kommunes kort et moseareal, der ligger ca. 1450 m nord for ejendommen. Her beregner www.husdyrgodkendelse.dk, at der ingen ammoniakafsætning er. Der er desuden et moseareal langs med Ved Gaden, der ligger ca. 250 m fra den ønskede placering af den nye gyllebeholder. Her er den beregnede ammoniakafsætning 0,3 kg N/ha/år i totaldeposition, og 0,2 kg N/ha/år i mer-deposition.

§3-natur

Af øvrige naturområder, omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3 er der en sø i haven / skoven ved ejendommen og en sø på naboens areal mod syd. Til vandhullet på ejendommen beregnes en total-deposition på 1,8 kg N/ha/år, men også et lille fald i ammoniakafsætning, da der ikke længere er en møddingsplads ved driftsbygningerne. Til søen mod syd sker der ingen ændringer, og totaldepositionen er ganske lille, på 0,2 kg N/ha/år.

Figur 8: Beskyttet natur omkring ejendommen Ved Gaden 1. Kilde: www.husdyrgodkendelse.dk

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Klit	Kategori 1	Sagsbehandler	0	S	0,0	0,0	0,0
Mose nord 250 m væk	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,2	0,3
Kategori 1	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
Sø mod syd	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,2
Vandhul på ejendommen	Kategori 3	Ansøger	0	V	-0,1	0,1	1,8

Tabel 6: Ammoniakdeposition (kg N/ha/år) ved naturområder i nærheden af husdyrbruget. I tabellen fremgår total depositionen samt merdepositionen i forhold til nudriften og 8-års driften. Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Samlet vurdering vedr. ammoniak til natur

Ammoniakpåvirkningen af natur fra husdyranlægget er meget lille, idet anlægget er af begrænset størrelse, gyllebeholderne er overdækkede, og afstanden til beskyttet natur er stor. Hovedparten af ammoniakken fra anlægget vil afsættes på dyrkede arealer. Alle beskyttelsesniveauer er overholdt med en bred margen.

2.6 Biologisk mangfoldighed/biodiversitet

Biologiske mangfoldighed/biodiversitet generelt

Som vi læser Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, så er det den nærliggende biodiversitet, der kan forventes at blive berørt af projektet, der skal beskrives, herunder biodiversitetens relative rigdom, forekomst, kvalitet og regenereringskapacitet i området og dettes undergrund.

FN definerer biodiversitet som: *"Mangfoldigheden af levende organismer i alle miljøer, både på land og i vand, samt de økologiske samspil, som organismerne indgår i. Biodiversitet omfatter såvel variationen indenfor og mellem arterne som mangfoldigheden af økosystemer."* Med andre ord er biodiversitet alt liv på jordkloden, herunder dyr, planter, svampe, bakterier og andet levende både på land og i vand.

Et traditionelt husdyrbrug vil kunne påvirke biodiversiteten ved af forrykke næringsstof balancer ved udledning af ammoniak til luften, ved udslip af forurenende stoffer i form af næringsstoffer eller kemikalier, afdrift eller afstrømning af bekæmpelsesmidler anvendt i marken eller ved direkte fysisk påvirkning, fx hvis der fjernes natur, leve-, yngle- eller opholdssteder.

Påvirkningen med ammoniak på naturtyper er beskrevet i det foregående afsnit. I et efterfølgende afsnit under dette punkt beskrives bilag IV-arter og eventuel påvirkning heraf.

Der nedlægges ikke naturområder, og der fjernes ikke levende hegn eller andet. Der er heller ikke pt. planer om at fjerne gamle bygninger. De arealer, der er og bliver inddraget til ensilageplads, gyllebeholder og lade

er i nuværende situation markarealer eller kørearealer, som må forventes at rumme en ret begrænset biodiversitet.

Vurdering af påvirkning af biologisk mangfoldighed / biodiversitet.

Eftersom det nye byggeri placeres på dyrket mark, og indenfor det i forvejen bebyggede areal, så forventes der ingen væsentlig påvirkning af biologisk mangfoldighed eller biodiversitet som følge af projektet.

2.7 Lugtemission

Geneafstandene til enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone er korte, da der er tale om et relativt lille stalldanlæg. Nærmeste lugtberegningspunkter er udpeget i skema 246256 i Husdyrgodkendelse.dk.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Ved Gaden 9, som ligger ca. 1280 m syd for anlægget. De nærmeste naboer, Ved Gaden 3 og 5 er landbrugsejendomme ifølge OIS, og indgår derfor ikke i lugtberegningerne.

Nærmeste bolig i samlet bebyggelse er i Rudbøl beliggende 2,3 km væk og nærmeste byzone er ved Møgeltønder beliggende cirka 4,6 km væk. Der er ikke indsat kort for de 2 placeringer, idet de er beliggende langt fra husdyrbruget.

Tabel 7: Beregning af lugtgeneafstand til nærmeste nabo, samlede bebyggelser og byzoner.

Husdyrgodkendelse.dk beregner udelukkende lugt fra stalde. Ud over lugt fra staldene, kan der være lugt fra gyllebeholdere. Fra gyllebeholdere kan der være lugtafgivelse især i forbindelse med omrøring og pumpning. Der vil også kunne forekomme lugtgener i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på marker. Der er generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen for udbringning af gylle op til byzone- eller sommerhus-områder og lokalplanlagte områder, hvor lokalplanen udlægger området til boligformål. Dette betyder, at der ikke må udbringes husdyrgødning inden for 200 m fra disse områder på lørdage, søndage og helligdage.

Der kan også være lugt fra ensilage og møddingspladser. Det har stor betydning, at en ejendom holdes ryddelig, så der ikke opstår deciderede lugtgener fra gammel ensilage eller mødding. Der holdes rent og ryddeligt på ejendommen. Der er ikke kendskab til, at der har været klager fra naboer.

Vurdering

Anlæggets størrelse, afstanden, vinden og ikke mindst vindretningen taget i betragtning, så vurderes det, at der ikke vil være væsentlige lugtgener fra ejendommen. Der er ikke kendskab til klager fra naboer. Alle beskyttelsesniveauer mht. lugt er overholdt.

2.8 Øvrige emissioner og gener

I de efterfølgende underpunkter beskrives potentielle gener fra støj, rystelser og vibrationer, støv, lys, skadedyr og transportere.

2.8.1 Støj

På husdyrbruget vil der forekomme støj i forbindelse med fodring, transportere med gylle / afgasset biomasse til og fra ejendommen, ensilering, indkørsel af foder og halm samt udmugning. Der vil være støj fra maskiner og lastbiler, samt støj fra dyrene. Der er naturlig ventilation i stalden, dette støjer således ikke.

Støjende aktiviteter på ejendommen sker typisk i dagtimerne. I forbindelse med høst og ensilering kan der forekomme støj ved f.eks. ensilering, der kan foregå ud over aftenen. Udkørsel af gylle kan ligeledes foregå på "skæve" tidspunkter, hvis det er nødvendigt, f.eks. på grund af vejrforholdene.

De nærmeste naboer ligger så langt væk, at støj ikke vurderes at udgøre et problem. Trafik forbi naboejendommen Ved Gaden 3 er kun til og fra de marker, der ligger for enden af markvejen, vejen er ikke gennemgående.

Vurdering

Støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere naboer, idet der ikke forventes støjgener udenfor ejendommens arealer.

På baggrund af ovenstående, vurderes det, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes og at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for naboerne.

Det foreslås, at der fastsættes vilkår for støj i overensstemmelse med Miljøstyrelsens støjvejledninger.

2.8.2 Rystelser og vibrationer

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transportere til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Kilder kan fx være gyllepumper, traktorer (specielt ved stakning af ensilage) samt andre maskiner.

De typer stationære anlæg, der benyttes på traditionelle husdyrbrug, giver ikke anledning til rystelser og vibrationer, der kan mærkes, andet end hvis man opholder sig klods op ad anlæggene.

Vurdering

Rystelser og vibrationer fra husdyrbruget og transporter vurderes at være af meget begrænset omfang og det vil derfor ikke være til gene for naboer.

2.8.3 Støv

Støv vil primært forekomme fra transport i forbindelse med indkørsel af foder og strøelse, og markarbejde i tørre perioder, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Foderblanding foregår ved den nye lade, og råvarer læsses af og opbevares inde i eksisterende lade.

Vurdering

Generelt vurderes støv ikke at være af et omfang, der ikke vil kunne genere naboer, da der er god afstand, og da der holdes rent og ryddeligt omkring ejendommen. På den baggrund vurderes det, at støv fra anlægget med tilknyttede aktiviteter ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

2.8.4 Lyspåvirkning

Der er lys i indkørslen og gårdspladsen når det er mørkt. Ved driftsbygningerne er lyset sensorstyret og tændes ved bevægelse. Der tændes lys i stalden efter behov, når der arbejdes i stalden.

I forbindelse med transporter af dyr, foder, stakning af afgrøder på ensilagepladser og kørsel med husdyrgødning vil der holde/køre lastbiler og traktorer med lys på ved stalden, laden, ensilagepladserne og gyllebeholderen.

Vurdering

Som beskrevet ovenfor er der kun det nødvendige elektriske lys tændt ved ejendommen.

Lyspåvirkning fra lastbiler er kortvarig og da transporter hovedsageligt kommer på hverdage i dagtimerne vurderes det ikke at være til væsentlig gene for de nærmeste naboer.

Med omfanget af den udvendige belysning, vurderes lys ikke at kunne medføre gener for naboer eller vejtrafik.

2.8.5 Skadedyr

Der anvendes larvemiddel fra Mortalin, som primært strøs ud i dybstrøelsen i foråret og om sommeren. Desuden hænges der limstrimler op ved kalvene. Fluebekæmpelse sker i overensstemmelse med Statens Skadedyrslaboratoriums retningslinier. Generelt er der ikke problemer med store forekomster af fluer, da der holdes god hygiejne.

Opbevaring af foder sker på ensilagepladsen og i planlagte i foderladen, og der fejes op ved eventuelt spild, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.). Der er en fast aftale med Ewers, der kommer 6 gange om året og tilser bygninger, rottekasser mv.

Vurdering

De beskrevne bekæmpelsestiltag vurderes at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr. Med effektiv rottebekæmpelse vil der være begrænset fare for menneskers sundhed, da overførsel af smitte med bakterier, vira og protozoer dermed begrænses.

2.8.6 Transporter

Transporter til og fra husdyrbruget sker via indkørslen fra Ved Gaden, samt fra ad markvejen fra syd. Derudover ønskes der etableret en intern vej fra den vest-østgående sidevej til Ved Gaden, Trægårdsvej, der er en privat fællesvej. Denne sidevej er mindre trafikeret end Ved Gaden og det vil aflaste Ved Gaden fra en del trafik med lastbiler og traktor, i forbindelse med ensilering, flytning af gylle og afgasset biomasse etc. Indkørslen fra Ved Gaden er i øvrigt meget stejl, og der er dårlig oversigt, og det er uhensigtsmæssigt at køre den vej ind med store lastbiler mv. Det ønskede vejforløb er vist på næste side.

Antallet af tunge transporter fremgår af nedenstående skema. Herudover er der kørsel med personbiler i forbindelse med dyrlægebesøg, konsulenter, kontroller mv. Antallet af transporter er skønnede.

Transporter	antal/år
Foder	36
Flytning af opdræt mellem VG 1 og VG 4	52
Levering af diverse sækkevarer mv.	12
Intern transport af foder	365
Ensilering	10-12 dage
Afhentning af gylle til biogas, tilbagelevering og gylle	100
Afhentning af dybstrølse	12
Udbringning af gylle til mark, det meste til interne markveje	25
I alt	602 + 10-12 dage ensilering

Tabel 8. Skønnede antal transporter til og fra husdyrbruget

Størsteparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid (ml. kl. 7 og 18), mens der i forbindelse med ensilering og udkørsel af gylle vil kunne foregå transporter på andre tidspunkter.

Figur 10: Ønsket ny markvej og udkørsel til Trægårdsvej

Kørselsruterne er korte, idet bedriftens arealer ligger tæt omkring ejendommen. Antallet af transporter til og fra Ved Gaden 1 vil stige, idet der vil blive flere transporter med græs og majs til ensilering, og flere transporter til og fra med afgasset gylle til opbevaring og udkørsel af gylle og pladsvand til marken. Ved at etablere

en ny kørevej nord ud til Trægårdsvej vil behovet for at køre op ad den stejle opkørsel til Ved Gaden blive mindre, og der vil være færre trafikale gener på Ved Gaden, og transporterne flyttes længere væk fra naboerne. Der søges særskilt om tilladelse til ny overkørsel til Trægårdsvej.

Vurdering vedr. transport

Der vil komme et øget antal transporter idet der opføres mere opbevaringsanlæg til gylle og ensilage. Gener i forbindelse med transporten søges udlignet ved at anlægge en vej ud til Trægårdsvej mod nord, så indkørslen fra Ved Gaden aflastes, og trafikken flyttes længere væk fra naboerne, og der opnås bedre oversigtsforhold og dermed større sikkerhed for trafikken på Ved Gaden.

2.9 Reststoffer, affald og naturressourcer

2.9.1 Døde dyr

Døde dyr lægges på DAKAplads ved markvej, hævet over jorden og overdækket med kadaverkappe. Placeringen er langt fra vejen, og vil derfor ikke være til gene for forbipasserende. Døde dyr afhentes af Daka. Tilmelding til DAKA sker straks og DAKA afhenter næste hverdag.

Vurdering

Pga. afstanden til vejen vil naboer og forbipasserende ikke blive generet i forbindelse med opbevaring og afhentning af døde dyr.

2.9.2 Affald

I nedenstående skema er oplistet husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder. Affaldsproduktionen på Ved Gaden 1 er begrænset, da der kun opstales ungdyr. De fleste affaldsfraktioner samles på Ved Gaden 4, og hentes herfra.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder
Olie- og kemikalieaffald:				
Spildolie	VG 4			Ingen på VG 1
Olie- og brændstoffiltre	Spand i værksted VG 4	Skrøthandler		Ingen på VG 1
Blyakkumulatorer	Værksted VG 4	Afhentes og bortskaffes af maskinværksted		Ingen på VG 1
Batterier alle typer	Rød kasse i værksted, VG 4	Kommunal afhentningsordning	Kommunal genbrugsplads	Ca. 20 /år
Rester af bekæmpelsesmidler	-	-	-	Ingen
Spraydåser	Rød kasse i værksted VG 4	Kommunal afhentningsordning		1-2 /år
Medicinrester / tomme glas		Kommunal afhentningsordning		Ingen medicinrester Nogle få glas/år
Kanyler i særlig beholder	Boks i stalden		Kommunal modtagestation	Ca. /år
Fast affald:				

Overdækningsplast	Særskilt container	Sejer og Sønnichsen	Genanvendelse	
Lysstofrør, LED og elsparepærer	Kasse i værksted	Tage med af elektriker		Ca. 25/år
Jern og metal	Container VG 4	Skrøthandler		
Døde dyr	DAKAplads ved markvej	DAKA	DAKA	Ca. 24 pr. år for VG4 og 1
Diverse brændbart restaffald	Erhvervscontainer	Sejer og Sønnichsen		1 container/ uge

Tabel 9: Affaldsmængder og -typer

Affaldsmængder er skønnede.

Service af maskiner sker på værksted eller på Ved Gaden 4. Maskinstation står for størstedelen af markarbejdet, inklusiv sprøjtning.

Der benyttes ikke mere foder, end der er behov for, og husdyrgødning anvendes til gødsning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse, og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget sorterer, opbevarer og bortskaffer affald miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Tønder Kommunes anvisninger. Det vurderes endvidere, at der ikke vil opstå gener i forbindelse med bortskaffelse af affald.

2.9.3 Olie- og kemikalier

Der opbevares ikke plantebeskyttelsesmidler på ejendommen, da sprøjtning varetages af maskinstation.

Der opbevares ingen diesel og ingen spildolie på ejendommen.

Vurdering

Eftersom der hverken opbevares diesel, spildolie eller plantebeskyttelsesmidler på ejendommen, vurderes det, at der ikke er risiko for, at der kan ske udslip af sådanne stoffer.

2.9.4 Råvarer

Foder til opdræt af malkekvæg består hovedsageligt af hjemmeavlet grovfoder, hovedsageligt majs og græs, der suppleres med lidt indkøbt foder. Foderplanen afstemmes med en mineralblanding for at tilgodese opdrættets behov for næringsstoffer.

Der tages analyser af grovfoderet, som ligger til grund for sammensætningen af foderet og supplerings med indkøbt foder.

Ensilage opbevares pt. på ensilagepladsen, men der er typisk for lidt plads, og det er et stort ønske at undgå at opbevare ensilage i markstak. Fremover er det ønsket at få plads til al grovfoderet i siloanlægget. Indkøbt foder ligger på planlager i laden.

Vandforbruget er beskrevet i punkt 3.9.6.

Vurdering

Der er ikke længere mulighed for at anvende fodringsteknikker som virkemiddel til at reducere ammoniakemissionen, idet fodringsteknikkerne ikke længere fremgår af Miljøstyrelsens Teknologiliste. I de nye godken-

delser til en bestemt størrelse produktionsareal, er der således ikke på nuværende tidspunkt en målbar effekt af fodringstiltag. Der bør derfor ikke stilles vilkår om dokumentation af foderplaner og lignende.

Husdyrbruget vil dog også fremadrettet udarbejde og følge foderplaner, og optimere på foderforbruget.

2.9.5 Energiforbrug

På Ved Gaden 1 anvendes der primært elektricitet til belysning, skrabe anlæg og til gyllepumper mv. Derudover anvendes der diesel til kørsel med foder, flytning af dyr, omrøring af gylle, samt til markarbejdet. Der er kun tændt lys i stalden, når der er behov for det. Der er naturlig ventilation i stalden.

El-forbruget er i 2023 opgjort til 20.000 kWh. Der er et samlet forbrug af diesel på Ved Gaden 1 og 4 på 67.000 liter. Diesel opbevares på VG4.

Vurdering

Det vurderes, at ejendommen har et lavt energiforbrug, og kun har få installationer, der bruger strøm. Det tilstræbes at undgå unødigt kørsel, og lysarmaturer skiftes efterhånden til mindre energiforbrugende typer.

2.9.6 Vandressourcen og vandforbrug

Ejendommen forsynes med vand fra Højer Vandværk. Vandforbruget registreres løbende og opgøres årligt i forbindelse med regnskabet. Vand benyttes primært til drikkevand til ungdyrene samt forbrug i beboelsen. I 2023 lå forbruget på 2300 m³. Det ligger på linie med normforbruget. Det forventes ikke at vandforbruget stiger. Af vandbesparende foranstaltninger er der drikkekar til kvierne.

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion bliver der undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

Der er et væsentligt incitament til at undgå vandspild, idet alt drikkevandsspild i stalden skal opsamles og ledes til gyllebeholder. Dog skal dyrene altid have adgang til frisk drikkevand.

Vurdering

Det tilstræbes at undgå vandspild for at undgå unødigt vand i gyllen, som skal opbevares og bringes ud.

2.9.7 Spildevand og restvand

Afløbsforholdene på ejendommen fremgår af afløbsplanerne på bilag 2.

Vand fra ensilagepladser ledes til samlebrønd og sprinkles ud i det omfang, jorden kan optage det. Når jorden ikke er tjenlig til at optage ensilagevandet, flyttes pladsvandet til gyllebeholder med en slamsuger.

Tagvand fra bygningerne ledes til nærmeste grøft. Fra den nye lade ledes tagvandet også til grøft. I godkendelsen fra 2014 er der godkendelse til en mindre staldbygning af tilsvarende størrelse med samme placering, hvorfra tagvandet ledes til grøft. Der er ikke langt til grøfter noget sted. Grøfterne virker som forsinkelse for tagvandet, inden det ledes til beskyttet vandløb.

Sanitært spildevand fra stuehuset på Ved Gaden 1 ledes til septiktank med afløb til grøft. Der er ikke toilet i stalden.

Vurdering

Alt forurenat vand fra produktionen opsamles, og håndteres som husdyrgødning med opbevaring i gyllebeholder. Pladsvand fra ensilagepladsen sprinkles ud i det omfang, det er muligt.

Det nye tagareal svarer til bygning, der tidligere er godkendt, med udledning af tagvand til grøft. Der søges om udledningstilladelse til tagvandet.

2.10 Klima

Hold af kvæg bidrager til udledning af klimagasser som metan, lattergas og CO₂. Det er især dyrenes omsætning af foder, der bidrager til metanudskillelsen, og staldgødningen, der bidrager til lattergas- og metanudskillelsen, mens CO₂-udskillelsen stammer fra strøm- og dieselforbruget.

Bedriften leverer mælk til Arla Foods og bliver derfor tilskyndet til at arbejde på at reducere husdyrbrugets CO₂-aftryk. Det er Arlas Foods overordnede mål at reducere CO₂-udledningen med 30 procent inden 2030 og blive CO₂ neutral i 2050. Arla har lavet en ordning, så landmænd, der indrapporterer data via Arlas klimatjekværktøj, modtager et ekstra beløb pr. leveret liter mælk. De områder, der måles med klimatjekket er antal dyr, fodersammensætning, produktion af afgrøder, anvendelse af gødning, håndtering af husdyrgødning, anlæg på gårdens område, forbrug af elektricitet, brændstof og vedvarende energi. Produktionen på Ved Gaden 1 og 4 har også gennemgået et Arla klimatjek.

Med den nye trepartsaftale fra juni 2024 er der sat en ramme for hvor stor klimabelastning, der må være fra et kvægbrug, og en tidsramme for, hvornår det skal være opfyldt. Dette håndteres således ikke i en miljøgodkendelse efter husdyrloven, men derimod igennem et afgiftssystem.

I forhold til klimaændringer vil husdyrbruget på længere sigt både være påvirket af et ændret nedbørsmønster og af havspejlsstigninger. Der ses en tendens til øget nedbør i det vestlige og centrale Sønderjylland over de sidste ca. 10 år, og det kan betyde, at der skal opsamles større mængder pladsvand, når det regner meget og jorden er vandmættet. Dette imødekommes ved etablering af en ny gyllebeholder.

Havspejlsstigninger kan få væsentlig betydning for husdyrbruget, især for markbruget. Markerne afvander til Vidåen, enten direkte eller ved pumpe, men dette system er afhængig af, at Vidåen kan komme af med vandet ud i Vadehavet. Havspejlsstigninger vil betyde, at det tidsrum, hvor vandstanden i Vadehavet er lav nok til at sluserne kan være åbne, bliver mindre, og ved vestenvind og regn vil det betyde at vandet stuver i åen.

Husdyrbruget leverer allerede i dag dybstrøelse og gylle til biogas. Udledningen af klimagasserne metan og kuldioxid fra husdyrgødningen reduceres, samtidig med at den metan, der udvindes i biogasanlægget kan erstatte fossile brændsler som naturgas til opvarmning og diesel til transport. Herved er husdyrbruget med til at nedbringe den samlede klimabelastning.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget gennem afsætning af gødning til biogas, deltagelse i Arlas Klimatjek og gennem løbende energibesparende forbedringer, gør hvad der er muligt for at nedsætte husdyrbrugets klimapåvirkninger.

2.11 Forslag til egenkontrol

Der er en lang række kontroller, som bedriften skal leve op til i form af markplaner, sprøjtejournal, kvitteringer for modtaget og afsat husdyrgødning og biomasse, samt kontrolprogram fra Arla. Der vurderes ikke at være behov for yderligere egenkontroller.

2.12 BAT-Ammoniakemission

BAT-niveauet for husdyrbruget beregnes i Husdyrgodkendelse.dk og fremgår af Tabel 9.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	930	511	1441
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	930	511	1441
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 10: BAT-beregning vedr. ammoniak fra husdyrbruget.

Forudsætningen for BAT-beregning er, at der allerede foreligger en miljøgodkendelse efter Husdyrloven på de eksisterende staldafsnit, der ikke ændres, og derfor ikke stilles nye BAT-krav til. Eftersom gulvtyperne "fast gulv med dræn og skrabning" og "dybstrøelse" alle sammen er BAT, er der ikke yderligere krav.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde 					
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^C	
Ungdyrstald	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafføb	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89	
Ungdyrstald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84	
Hestestald	Heste. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,57	0,57	

Tabel 11: Forudsætning for BAT-beregningen (ny eller eksisterende stald).

Vurdering

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at BAT-niveauet for ammoniak overholdes.

2.13 Risiko for ulykker og katastrofer

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet under punkterne 3.4-3.10. Forholdsregler i forbindelse med uheld gylle og brand er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan. Beredskabsplanen opbevares i staldkontoret og opdateres løbende, når der er behov.

De største ulykker, der kan forekomme på husdyrbruget, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle eller forurenset vand fra ensilagepladsen. Gylleudslip vil kunne ske fx i forbindelse med overpumpning, ved brud på gyllebeholder ved påkørsel eller lignende.

Eksisterende stalde, gyllekanaler og gyllebeholder mv. er etableret med tætte og stabile bunde og sider, gyllelør er/bliver etableret tætte. Gyllebeholderne er desuden omfattet af 5-års beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende.

Ejendommen ligger i et temmelig fladt terræn, men med kort afstand til vandløb og åbne grøfter. Fra eksisterende gyllebeholdere på Ved Gaden 1 til nærmeste grøft mod syd er der ca. 20 m. Ved ny gyllebeholder kan der etableres en terrænforhøjning i forbindelse med vejen, som sikrer, at gyllen ikke kan løbe direkte i vandløbet. Alarm på gyllebeholderne vil betyde, at ansøger bliver alarmeret, hvis der skulle ske et pludseligt udslip. Grøfterne omkring ejendommen vil kunne blokeres, så evt. udslip af gylle ikke breder sig til de beskyttede vandløb.

Det tjekkes om der er plads i gylletanke før der overpumpes.

Maskinstation bruger læssekran, som sikrer, at der ikke sker spild i forbindelse med fyldning af gyllevogn.

Ved overpumpning af gylle fra stald til forbeholder på Ved Gaden 1 aktiveres kontakt i stalden. Herfra hentes gyllen til biogasanlæg. Gyllen leveres tilbage i lagertankene fra biogasanlægget med lastbil. Det tjekkes løbende, om der er plads i de enkelte beholdere, inden der fyldes mere i. Opfyldning sker altid under opsyn.

Vurdering

Skulle der ske udslip af gylle skal der være fokus på, at der ikke sker forurening af vandløb. Det er derfor vigtigt, at beredskabsplanen holdes opdateret, og at der er materialer til rådighed til at foretage afpropning af afløb, etablere opdæmning med, herunder graveredskaber, der kan doze jord op som barriere, så gyllen ikke kan spredes over et større område eller løbe til dræn. Det vurderes, at sandsynligheden for gylleudslip er lille, idet husdyrbruget er meget opmærksomme på deres placering i et sårbart område med kort afstand til åbne grøfter.

2.14 Overvågning

Der installeres alarm på den nye gyllebeholder, der registrerer pludseligt fald i overfladen.

Vurdering

Tønder Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag samt opsætte vilkår for indgreb, såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

2.15 Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger

Ved Gaden 1 drives sammen med mælkeproduktionen på Ved Gaden 4. Der er ingen kumulative virkninger, da der er 500 m imellem de to anlæg, hvorfor de bedst kan vurderes hver for sig med hensyn til lugt og ammoniak, især da der er stor afstand til både natur og naboer.

Der kan i perioder opleves en form for sæsonvis kumulation i forhold til markarbejde, når der køres gylle ud eller høstes på flere husdyrbrug i omegnen. Det er typisk for landområderne, som er landbrugets "erhvervszone", og er ikke specifikt knyttet til det ansøgte anlæg.

Husdyrbruget på Ved Gaden 1 og 4 ligger 3-3,5 km fra grænsen til Tyskland. Afstanden er så stor, at der ikke er nogen grænseoverskridende virkninger, husdyrbrugets størrelse taget i betragtning.

Vurdering

Det vurderes, at der hverken vil være kumulative eller grænseoverskridende virkninger af husdyrbruget på grund af både afstand til naboer, natur og andre husdyrbrug.

Det vurderes, at der ikke er andre eksisterende eller godkendte projekter i området, som husdyrbruget vil kunne kumulere med, som fx biogasanlæg eller godkendte men endnu ikke udvidede eller etablerede nye husdyrbrug eller lignende.

2.16 Erhvervsmæssig nødvendighed

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen så skal kommunen ved opførelse af ny bebyggelse vurdere, om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom. Ved Gaden 1 er noteret med landbrugspligt.

Miljøstyrelsen skriver i vejledningen, at det er deres vurdering, at byggeri til brug for husdyrbrug i langt de fleste tilfælde vil være erhvervsmæssigt nødvendigt, bl.a. fordi landmanden som udgangspunkt ikke har interesse i at opføre byggeri, der ikke er nødvendigt for driften af husdyrbruget, men at det er et krav, at der foretages en konkret vurdering af den erhvervsmæssige nødvendighed. I vejledningen står desuden:

"Langt de fleste husdyrbrug vil desuden ligge på landbrugsejendomme. Det vil i sådanne tilfælde sjældent være nødvendigt, at det fremgår eksplicit af afgørelsen, at der er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri. De tilfælde, hvor kommunens vurdering vil kunne have selvstændig betydning, vil formentlig alene være, hvor der er tale om så omfattende byggeri, at det får industrilignende karakter, eller tilfælde hvor der er tale om byggeri til brug for små hobbybrug. Der kan dog også være andre husdyrbrug, i praksis navnlig minkfarme, på ejendomme uden landbrugspligt. Det forhold, at kommunen vurderer, at der ikke er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri for ejendommens drift som landbrugsejendom, betyder ikke i sig selv, at byggeriet ikke kan godkendes eller tillades. F.eks. vil der kunne være behov for at fastsætte yderligere vilkår til varetagelse af landskabshensyn, hvis der er tale om byggeri af industrilignende karakter."

Vurdering

De ansøgte ændringer med udvidelse af ensilageanlægget samt etablering af en ny gyllebeholder, gør ikke at husdyrbruget får industrilignende karakter. Ensilageanlægget og gyllebeholderen er erhvervsmæssigt nødvendigt for bedriften, når Ved Gaden 1 ses i sammenhæng med Ved Gaden 4 og det markbrug, der forsyner begge ejendomme med foder, og hvor der er behov for øget opbevaringskapacitet til både foder, pladsvand og gylle.

Tilbygning til lade er erhvervsmæssigt nødvendig til opbevaring af maskiner.

3. Oplysninger om konsulenten

Ansøgningen er udarbejdet af miljørådgiver cand. silv./landskabsforvaltning Britt Bjerre Paulsen, Spiras, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold siden 2001, først i det daværende Sønderjyllands Amt, og siden som miljørådgiver i landboforeningen Spiras.

4. Screening af om projektet er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering

Projektet vurderes ikke at kunne medføre væsentlige indvirkninger på miljøet i relation til de kriterier, der er anført i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, punkt D nr. 1 og 2, der omhandler projektets karakteristika og placering, og under hensyn til projektets indvirkning på faktorer, der følger af §4, stk. 6.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §63 nr. 3, skal husdyrbrugets særkender beskrives i afgørelsen, og fremgår af kapitel 2. Husdyrbrugets indvirkninger er vurderet i bilag 4.

På baggrund af ovenstående vurderes det ansøgte ikke at påvirke miljøet væsentligt, hvorfor denne ansøgning ikke er omfattet af kravet om miljøkonsekvensvurdering.

5. Konklusion

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte udvidelse af husdyrbruget på Ved Gaden 1 ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Tønder Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag samt opsætte vilkår for indgreb, såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

6. Referenceliste

1. Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr 520 af 01/05/2019
2. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 1261 af 26/04/2023
3. <https://kort.plandata.dk/spatialmap>
4. Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 240 af 04/10/2022
5. http://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2018/Opdatering_empirisk_baserede_taale-graenser.pdf
6. Danmarks Miljøundersøgelser Aarhus Universitet Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV <https://www2.dmu.dk/pub/fr635.pdf>
7. AARHUS UNIVERSITET DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI Videnskabelig rapport nr. 50 fra 2013 Overvågning af arter 2004-2011 <https://www.dmu.dk/Pub/rSR50.pdf>
8. <https://kort.toender.dk/spatialmap>

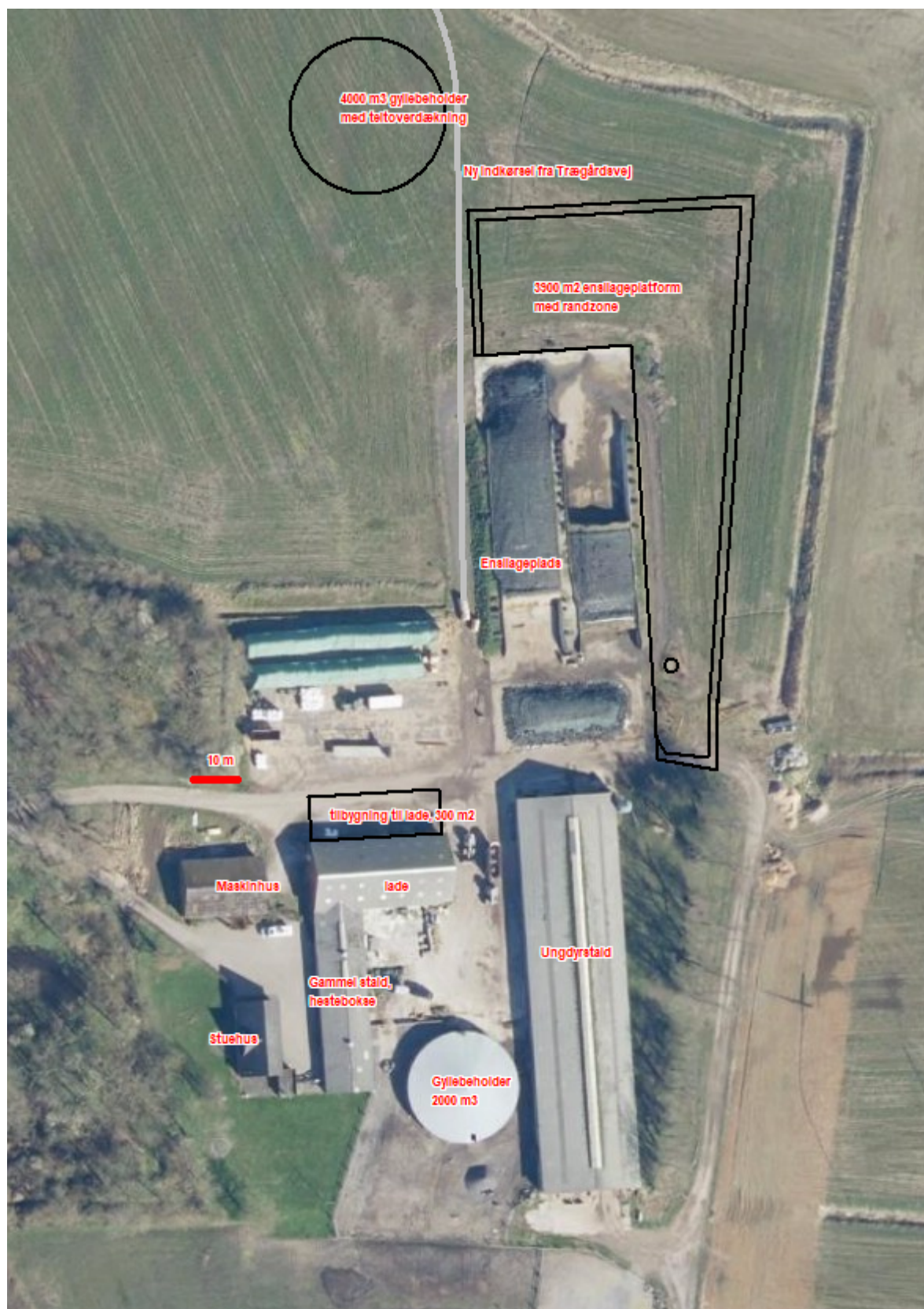
Bilag 1

Relevante kriterier til bestemmelse af om en ansøgning om godkendelse efter § 16 a, stk. 4, eller tilladelse efter § 16 b, i husdyrsbrugsloven er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering, jf. denne bekendtgørelses § 4, stk. 3, nr. 3. I nedenstående tabel angives bilag 1 punkt D kriterier sammenholdt med kapitallerne i denne miljøansøgning.

Krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 punkt D	Henvisning til kapitel i miljøansøgning
1. Projekters karakteristika Projekters karakteristika skal især ansues i forhold til: a) Hele projektets dimensioner og udformning. b) Kumulation med andre eksisterende og/eller godkendte projekter. c) Brugen af naturressourcer, særlig jordarealer, jordbund, vand og biodiversitet. d) Affaldsproduktion. e) Forurening og gener. f) Risikoen for større ulykker og/eller katastrofer, som er relevante for det pågældende projekt, herunder sådanne som forårsages af klimaændringer, i overensstemmelse med videnskabelig viden. g) Risikoen for menneskers sundhed (f.eks. som følge af vand- eller luftforurening).	I følgende kapiteller er projektet karakteristika gennemgået: Kap. 2.1 og 2.2 Kap. 2.15 Kap. 2.4 og 2.9 Kap. 2.9.2 Kap. 2.5 -2.7 Kap. 2.13 Kap. 2.7-2.9 Samlet vurderes projektets karakteristika ikke at give anledning til, at det anmeldte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt.
2. Projekters Placering Den miljømæssige sårbarhed i de geografiske områder, der kan forventes at blive berørt af projekter, skal tages i betragtning, navnlig: a) den eksisterende og godkendte arealanvendelse, b) naturressourcernes (herunder jordbund, jordarealer, vand og biodiversitet) relative rigdom, forekomst, kvalitet og regenereringskapacitet i området og dettes undergrund, c) det naturlige miljøes bæreevne med særlig opmærksomhed på følgende områder:	I følgende kapiteller er projektet placering gennemgået: Kap. 2.5 -2.7 Samlet vurderes projektets placering ikke at give anledning til, at det anmeldte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt.

i) Vådområder, områder langs bredder, flodmundinger. ii) Kystområder og havmiljøet. iii) Skovområder. iv) Naturreservater og -parker. v) Områder, der er registreret eller fredet ved national lovgivning; Natura 2000-områder udpeget af medlemsstater i henhold til direktiv 92/43/EØF og direktiv 2009/147/EF. vi) Områder, hvor det ikke er lykkedes — eller med hensyn til hvilke det menes, at det ikke er lykkedes — at opfylde de miljøkvalitetsnormer, der er fastsat i EU-lovgivningen, og som er relevante for projektet. vii) Tætbefolkede områder. viii) Landskaber og lokaliteter af historisk, kulturel eller arkæologisk betydning.	
3. Arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet Projektets forventede væsentlige virkninger på miljøet skal ses i relation til de kriterier, der er anført under punkt 1 og 2 ovenfor, og under hensyn til projektets indvirkning på faktorer, der følger af § 4, stk. 6, idet der skal tages hensyn til a) indvirkningens størrelsesorden og rumlige udstrækning (f.eks. geografisk område og antallet af personer, der forventes berørt), b) indvirkningens art, c) indvirkningens grænseoverskridende karakter, d) indvirkningens intensitet og kompleksitet, e) indvirkningens sandsynlighed, f) indvirkningens forventede indtræden, varighed, hyppighed og reversibilitet, g) kumulationen af projektets indvirkninger med indvirkningerne af andre eksisterende og/eller godkendte projekter, h) muligheden for reelt at begrænse indvirkningerne.	Projektets potentielle indvirkninger på miljøet er beskrevet i: Kap. 2 Samlet vurderes projektet i relation med andre projekter, ikke at give anledning til, at det anmeldte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt.

Bilag 2: Situationsplan Ved Gaden 1

Bilag 3: Produktionsareal Ved Gaden 1

Bilag 4 Afløbsplan tagvand Ved Gaden 1

Bilag 5 Afløbsplan Ved Gaden 1 med udsprinkling til areal syd for ny gyllebeholder.

